

Pahkasika, 20v.

Jämäntänyttä, mutta silti pöhkömpää kuin
mikään Helsingissä tuotettu huumori

Pahkasika 2/1995.

Toimittanut Markku Paretzki.
Banana Press

On kieltämättä vähän epäoikeudenmukaista arvostella Pahkasika-lehteä sen 20-vuotisjuhlanumeron perusteella. Kyseessä on ryypillinen pitkään jatkaneen aikakauslehden juhlanumero: mukaan on saatu uusin, nopeasti su-taistuin näyttein joitakin jo aikoja sitten ve-räytyneitä Pahkasika-veteraaneja kuten arkkitehti-piirtäjä Ari Piirtisalo.

Joidenkin sarjakuvien ja tekstien aiheena ovat itse Pahkasika-hileet. Muun muassa Timo Kokkilan antisupersankari Peräsmies harhauertaan valheellisella kutsukortilla aivan muuhun kylpylään kuin siihen missä muu Pahkasika-kaarti juhlii, koska kukaan ei kes-täisi Peräsmiehen alituista piereksimistä.

Uusin on kaiken kaikkiaan 62. Pahkasika. Lehti aloitti pienlehtiajan monisteena, mutta kasvoi jo 80-luvun alussa nykyiseen neljännes-vuositaitin ilmestyvään pahvikantiseen albu-mimuotoonsa. Tekijät älyivät myös perustaa oman kustantamon Banana Pressin.

Sanonta "huumoripläjäys" (tai "taideplä-jäys" jne.) on tullut yleiseen kielenkäyttöön juuri Pahkasian sivuilta.

Vakiintuessaan Pahkasikakin on väljähty-nyt. Ei enää kolise minulla, mutta ei sitä ole

yli kolmekymppisille tehtykään. Mukana on juttuja, jotka ovat typerästi typeriä, kuten Juho K. Juntusen tämänkertainen aikaansaas-nos.

Pitäisikö Pahkasian muuttua?

Tavanomaisimmillaan Pahkasian voisi määri-tellä vaikka "ajattelevan ihmisen teckarihuu-moriksi". Parhaimmillaan se on ollut nerokas-ta verbaliikkaa, ajankohtaisherjoja ja ilkkuri-sen poikamaista röpöytystä.

Uudesta numerosta paljastuu, että "Pah-kiksen" avustajakaarti on vuosien saatossa vaihtunut paljonkin. Päätoimittajana ja leh-den symbolina on edelleen hulvattomasti kir-joittava Markku Paretzki, mutta toinen pit-käaikainen päätekiä Juha Ruusuvoori on läh-tenyt kirjoittamaan uusien Muumi-sarjakuvi-en käsikirjoituksia.

Niinpä on hauska huomata, että Ruusu-vooren poistuttua Muumien pariin on lehdes-sä kuitenkin tavanomaista roimempi Muumi-sketsi. Muumi-buumia pilkataan mainoksella, joka ulottaa Muumi-tavarat seksuaalielämän alueelle: Muumi-vibraattoreihin ja Harrivarti-kondomeihin. Yllättäväksi viisiä ei voi sanoa.

Sinänsä Pahkasika ei ole juuri harrastanut alapään juttuja. Pahkasian tyyli on säilynyt suunnilleen muuttumattomana 70-80-luvun vaihteesta, kun samana aikana muun ympä-

Vanhat herrat organisoimassa kevätpu-roja. Tulossa jälleen myös albumina?

röivän yhteiskunnan huumorintaju on pyyh-tänyt rohkeudessa Pahkasian ohikin (vrt. tv:n sketsiviihde tai sarjakuvapuolella Myrkkö, 80-luvulla Norjassa syntynyt ja suomeksikin menestyksellä käännetty nuortenlehti).

Pitäisikö jonkun jo sitten perustaa uusi 90-luvun vastine Pahkasialle?

En tiedä, mutta se on ainakin hyvä, että "Pahkista" on toimitettu Suomen toisesta me-diakeskuksesta Tampereelta käsin. Helsin-kiläiskustantajat eivät luultavasti olisi saaneet lehdestä puoliksikaan niin kivaa, vaan ainoas-taan väkimmäisen yrityksen tuottaa aitosuo-malaista huumorilehteä.

Pauli Heikkilän Pahka-klassikot

Vakiintuneista ja pitkään teemojaan kehite-leistä Pahkasika-humoristeista noraisin yhä esille Vanhojen herrojen piirtäjän Pauli Heik-kilän, eikä vain siksi että hänen sarjakuvansa salaviisaat mustapukuiset herrat muistuttavat ulkoisestikin Markku Paretzkiä ja Pauli Heikkilää.

Juhlanumerossa Vanhat herrat organisoivat kevätpuuroista oikean kanavajärjestelmän. Tietävästi tulossa on kolmas albumimuotoi-nen Vanhat herrat -kokoelma.

Aika hienoa olisi saada omana albuminaan myös Heikkilän lukuisat Pahkasikaan suunnittelemat lehti- ja kirjailijaparodiat. Juhlanumerossa Heikkilä mukailee elävää kir-joituskonetta Kalle Pääräloa, ja jorenkun tulee sellainen muistikuva, että Päärälo olisi ollut Heikkilän aiheena ainakin kerran aikaisem-minkin. Piinallisen tarkan kainuulais-tampe-relaisen kirjoitustyylin pohjalta sopiikin paki-noida roistamiseen.

Pauli Heikkilän jutut ovat olleet Pahkasi-an rähtiherkkiä. Heikkilän oivaltavan, humaa-nin parodia-pilkkakirveen alle joutuivat tai pääsivät aikoinaan muun muassa Helsingin Sanomien kuvataidekriitikko Kerttu-Leena Tärpää ja tv-reatterikriitikko Kukka Te Ka-nava.

Esimerkkinä Pahkasian historian aina ou-doista kansikuvavalinnoista voi mainita nu-meron 2/1984, joka on vain ja ainoastaan vä-risuuennos Pauli Heikkilän passikuvasta!

Entä numeron 1/1987 kannessa oleva koulupojan passikuva? Heikkilä pikkupoika-na?

Jussi Karjalainen

Heikki-Pekka Mieltisen monimiellisten Pahkeinen striippien päähenkilö on vielä Pahkasikaakin vanhempi: Pahkeisen hahmo täytti 20 jo toissa vuonna. Tulossa vihdoon myös albumina? Piirtäjä tunnetaan parhaiten Suomen tietoviisas -visan monivuotisena loppuottelijana!